

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim.

Adalet KAYA

Diyarbakır Milletvekili

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 89. Maddesinde yapılan değişiklik ile Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirmesine Dair Yönetmelik 29/12/2020 tarihinde 31349 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikle oluşturulan İdare ve Gözlem Kurulları ile 6 aylık periyotlarda mahpusun iyi halli olup olmadığını değerlendirmektedir. 5275 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca iyi hâl değerlendirmesi yapacak olan kurula Cumhuriyet başsavcısı veya belirleyeceği Cumhuriyet savcısı başkanlık edeceği kararlaştırılmıştır. Bu kurulda; kurum müdürü, gözlem ve sınıflandırmadan sorumlu ikinci müdür, idare memuru, cezaevi tabibi, psikiyatrist, bir psikolog ve Psiko-Sosyal yardım servisinde görevli diğer unvandan bir personel, öğretmen, infaz ve koruma baş memuru ile kurum müdürü tarafından teknik personel arasından seçilen bir görevlinin yer alacağı da belirtilmiştir. 2021 yılı başında uygulanmaya başlanan yönetmelikle oluşturulan bu kurullar hem Anayasaya hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırıdır.

Bu yönetmelik doğrultusunda kurulan kurullar, kendilerini mahkeme yerine koyarak mahpuslar hakkında iyi halli olup olmadıklarına dair değerlendirmede bulunmakta, mahpusların koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik haklarından yararlanıp yararlanmayacaklarına karar vermektedirler. İçlerinde hapisane savcısı dışında hukukçu kimsenin olmadığı, mahpusların tahliye edilip edilmeyeceğine karar veren ve paralel bir mahkeme gibi hareket eden bu kurullar hukuki değildir.

Çoğu mahpus hakkında tahliye tarihlerine kadar iyi halli iken tahliye tarihinden hemen önce yapılan değerlendirmede “iyi halli değildir” şeklinde karar verilerek, kişi özgürlüğü ve güvenliğini doğrudan etkileyen “iyi halli” kavramı bu haliyle hapishane yetkililerinin keyfi kararlarına bırakılmış durumdadır. Mahpusların kendileri ve avukatları tarafından bu kararlara yapılan itirazlar da sonuç vermemekte, mahpusların tahliyeleri uzun zamana yayılmaktadır. İdare ve Gözlem Kurullarında görev alanlara yönetmelik gereği her toplantıda “huzur hakkı” ödendiği için, yönetmelik değişikliğiyle beraber özellikle siyasi mahpusların tahliyelerinin aylarca hatta yıllarca önlenmesinin nedenlerinden birinin de “ekonomik fayda” olduğu şüphesi uyandırmaktadır.

Barış ve Demokrasi Partisi’ndeki faaliyetleri nedeniyle 15 yıl 3 ay hapis cezası alan Sudan Güven, 11 yıl 5 ay 23 günlük infaz süresini 4 Mayıs 2023’te doldurmuştur. Ancak tutuklu bulunduğu Alanya L Tipi Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu’nun “iyi halli olmadığı” yönündeki kararı üzerine Güven’in tahliyesi 6 ay ertelenmiştir. Güven’in tahliyesi 26 Ekim 2023’te 6 ay süreyle ikinci defa ertelenmiştir. Sudan Güven meme altında oluşan üç yara nedeniyle doktor kontrolünden geçmiş, yapılan biyopsi sonucunda meme kanseri şüphesi teşhis edilmiştir. Hasta mahpusun annesi 80 yaşındaki Gülistan Güven de kendi sağlık sorunları nedeniyle 9 yıldır kızını ziyaret edememektedir.

Bu bağlamda;

- 1- *Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu, kurulduğu günden itibaren kaç mahpusun tahliyesi ertelenmiştir?*
- 2- *İnfazı ertelenen mahpusların kaç tanesi siyasi mahpustur?*
- 3- *Kanser şüphesi teşhis edilen mahpus Sudan Güven’in infazının yakılma gerekçesi nedir?*
- 4- *Aralık 2023 itibariyle cezaevlerinde kaç ağır hasta mahpus bulunmaktadır?*
- 5- *Ağır hasta mahpuslar neden tahliye edilmemektedir?*
- 6- *Hazırlığı devam eden yeni yargı paketinde Anayasa’ya ve AİHS’e aykırı biçimde oluşturulan İdare Gözlem Kurullarının feshedilmesine ilişkin bir düzenleme bulunmakta mıdır?*